BIRPARA COLLEGE
DISTRICT : ALIPURDUAR

Website: www.birparacollege.ac.in **Mail add.** birparacollege@gmail.com

---

PROGRAMME OUTCOME

DEPARTMENT OF NEPALI

HONOURS AND PROGRAMME

ईस्वी १९८६ मा स्थापित वीरपाडा कलेजमा नेपाली विषयमा सामान्य स्नातकीय (बी.ए. पास कोर्स) ई. २००५ अनि स्नातकीय 'सम्मान' (अनर्स) ई. २००९ देखि आरम्भ भएको हो। तीन वर्षे (2+1, 1+1+1) डिग्री कोर्सपछि २०१८ देखि सिबिसिएस (तीन वर्ष ६ सत्र प्रणाली लागू भएको केही वर्षपछि अर्थात् ई. २०२३ देखि NEP 2020 लागू भई (FYUGP) पाठ्यक्रम प्रणाली अनुसार अध्य ापन गराउने गरिएको छ। सिबिसिएस प्रणालीका विद्यार्थीहरूले उनीहरूका अध्यापन समाप्त गरिसकेपछि केवल एफवाइयुजिपि प्रणालीअनुसार अध्यापन निरन्तर रहने छ। उत्तर बङ्ग विश्वविद्यालयले एफवाइयुजिपि प्रणाली अन्तर्गत स्‍ नातक तहमा जुन पाठ्यक्रम रचना गरेको छ त्यसबाट प्रत्येक कलेजका विद्यार्थीहरूले प्राप्त गर्नुपर्ने नेपाली विषयक ज्ञान र गुणका कुराहरू प्राप्त गर ी आफ्नो योग्यता इच्छा एवम् इच्छा अननुरूप वृत्ति धारण गरी जीवन सफलीभूत तुल्याउन सक्षम हुने छन् भन्ने विश्वास राख्न सकिन्छ।

नेपाली अनर्स र प्रोग्राम पाठ्यक्रमका उपलब्धिहरूलाई निम्न रूपमा पाउन सकिन्छ-

क. नेपाली अनर्स (NEPALI HONOURS):

१.आलोचकीय विश्लेषण (Critical Analysis)

नेपाली विभागका विद्यार्थीहरू नेपाली अनर्स अध्ययनको मध्य तथा अन्ततिर पुगेर एक सफल समीक्षक, साहित्यज्ञाता र भाषाविशेषज्ञ बन्न सक्छन्। उनीहरूले पठन पाठन गर्ने पाठ्यक्रम तथा शिक्षण प्रणालीको सहायताहरू विद्यार्थीहरू एक सफल र उत्कृष्ट समीक्षक बन्न सक्ने सम्भावना रहेको हुन्छ।

२. उन्नत अनुसन्धान कौशल (Advance Research Skill)

नेपाली संम्मानका विद्यार्थीहरूले अध्ययनको समयावधिमा तथा सम्मान समाप्त भएपछि एक उत्कृष्ट शोधार्थी बन्न सम्भावना देखिन्छ। नेपाली विभागको शिक्षण प्रणाली र विषयपरक अध्ययनले विद्यार्थीहरूलाई शोधकार्यको क्षेत्रमा उचित शोधार्थीको रूपमा तयार पार्ने क्षमता राख्दछ।

३. विषयगत विशेषज्ञता (Specialization)

नेपाली सम्मान पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई कुनै एक निश्चित क्षेत्रमा अध्ययन गराउने व्यवस्था पनि प्रदान गरेको छ। जसको फलस्वरूप विद्यार्थीहरूले आ-आफ्नो रूचिअनुसार कुनै पनि विषयमा अध्ययन गर्न सक्ने र त्यही क्षेत्रमा आफू निपुण र विशिष्ट हुनसक्ने देखिन्छ।

४. सञ्चार कौशल (Communication Skills)

नेपाली विभाग सम्मानका विद्यार्थीहरू स्वयम् भाषामा दक्ष हुन्छन्। अझ नेपाली अनर्सको अध्ययनद्वारा तिनीहरू नेपाली भाषा शुद्धसँग लेख्न, बोल्न र प्रयोग गर्न सक्षम बनेका हुन्छन्। यसैले नेपाली सम्मानका विद्यार्थीहरूका सञ्चार कौशल अझ उत्कृष्ट र शुद्ध भएर जाने सम्भावना छ।

५. ऐतिहासिक ज्ञान (Historical knowledge)

नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषा र साहित्यका विभिन्न विषय सँगसँगै नेपाली भाषाको इतिहास, नेपाली साहित्यको इतिहास, नेपाली समाज र संस्कृतिको इतिहास, विश्व साहित्यको पनि विस्तारपूर्वक अध्ययन गर्नुपर्ने हुनाले विद्यार्थीमा भाषा, साहित्य, समाज, संस्कृति आदिको ऐतिहासिक ज्ञान अधिक प्रज्जवल हुनेछ।

६. सांस्कृतिक अनि वैश्विक जागरूकता (Cultural and Global Awareness)

नेपाली अनर्सको पाठ्यक्रम र पठनपाठनको माध्यमबाट विद्यार्थीहरू नेपाली संस्कृति सँगसँगै भारतीय एवम् विश्व संस्कृतिका विषयमा पठन-पाठन गर्ने हुनाले संस्कृतिका ज्ञान तिनीहरूलाई प्राप्त हुन्छ। यसले उनीहरूमा अन्य स्थान तथा देशका विषयमा वैश्विक जागरूकता पनि प्राप्त गर्न सक्दछ।

७. नैतिक एवम् नागरिक जिम्मेवारी (Ethical and Civic Engagement)

नेपाली विभागका अनर्स पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूमा नैतिक र नागरिक जिम्मावारी बोध हुनसक्ने सम्भावना देखिन्छ। यसका माध्यमद्वारा तिनीहरू समाजमा आफ्नो जिम्मेवारी बुझ्न र लिनसक्ने क्षमता राख्दछ।

८. अनुकूलनशीलता (Adaptability)

नेपाली अनर्स अध्ययन गरेपछि समप्रण विद्यार्थीहरूमा अनुकूलनशील हुन्छन्। भविष्यमा कुनै पनि क्षेत्रमा अनुकूल रूपमा सङ्लग्न हुन सक्ने क्षमता राख्दछ।

ख. नेपाली सामान्य पाठ्यक्रम (NEPALI GENERAL/PROGRAMME):

१.आधारभूत ज्ञान (Fundamental Knowledge)

नेपाली सामान्य तथा प्रोग्राम अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूले एक स्नातक स्तरमा पाउनुपर्ने सम्पूर्ण तह र क्षेत्र ज्ञानका कुराहरू सजिलै प्राप्त गर्न सकिन्छ। यसका साथै नेपाली भाषा र साहित्यका विषयमा आधारभूत मौलिक ज्ञान प्राप्त गर्न सक्छ।

२.शोधपरक निपुणता (Research Skill) -

नेपाली सामान्य स्नातक लिएर पढ्ने विद्यार्थीहरूले पनि अनर्सका विद्यार्थीहरूले आफ्नो अध्ययनको माध्यमबाट शोधमूलक कार्यमा कौशलता प्राप्त गर्दछ र शोधकार्य गर्ने क्षमता राख्दछन्।

३.अध्ययनको फाँट (Breath of Study)-

नेपाली सामान्य स्नातक अध्ययन क्षेत्र पनि अनर्सका झैँ विशाल र गुणस्तरीय रहेको छ। विद्यार्थीहरू विभिन्न क्षेत्रमा अध्ययन गर्छन् र लाभान्वित बन्नेछन्।

४.अन्तर्विषयक सम्बन्ध (Interdisciplinary Connection)

नेपाली सामान्य स्नातक विषयद्वारा नेपाली साहित्यमा मात्र अध्ययन नगराएर यसले नेपाली भाषा साहित्य सँगसँगै अन्य भाषा साहित्यको पनि आधारभूत जानकारी प्रदान गराउँदछ। यसका साथै संस्कृति, समाज, इतिहास, समाज आदिको सामान्य ज्ञानको अध्ययन गराउने हुनाले विद्यार्थीहरूले यस क्षेत्रको जानकीर पनि प्राप्त हुन्छ।

५.विभिन्न कार्यक्षेत्रको तयारी (Preparation of Diverse Careers)

नेपाली जेनरल अध्ययन गरेपछि स्नातक भएर विद्यार्थीहरू विभिन्न कार्यक्षेत्रमा संलग्न भएर आफ्नो रोजगारी उपार्जन गर्न सक्षम बन्न सक्नेछन्। यसका साथै सिर्जनात्मक लेखन, जनसञ्चार, शोध प्रतिवेदन, शैक्षिक पेसा, साहित्य सर्जक आदि बन्न सक्नेछन्।

निष्कर्षमा, नेपाली अनर्स र जेनेरल पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरमा नैतिक र सामाजिक जिम्मेवारीप्रति जागरूक गराउँदै तिनीहरूलाई शोधकार्य, सिर्जनात्मक लेखन कार्य विभिन्न क्षेत्रमा विभिन्न वृत्ति अपनाउने सक्ने, जनसञ्चारमा कार्यदक्षता बनाउने आदि क्षमता प्रादन गर्दछ।

Department of Nepali

B. A. Honours & General Degree Course under 1+1+1, CBCS & FYUGP System

Programme Outcomes (PSo)

The undergraduate programme of Nepali both three years degree, CBCS and FYUGP system provides academic flexibility to meet various needs of the students through learner - centric approach.

The following are the Programme Outcomes of B. A. Honours (Nepali) and General Degree Course: -

Nepali Hounours:

1. **Critical Analysis:** Honours students are expected to engage in more critical analysis of Nepali Language and Literature, interpretations, arguments and theories often at a level beyond what is expected in general courses.

2. **Advanced Research Skills:** Honours students often develop more advanced research skills, including the ability to conduct the research work, analyzing primary and secondary sources, synthesizing information and contribute new insights to the field.

3. **Specialization:** Honours programmes typically allow students to specialize in particular areas of Nepali language and literature, enabling them to develop expertise in their chosen areas of study.

4. **Communication:** The programmes often emphasize strong written and oral communication skills as students frequently write creative writings as poetry, stories, Plays, essays, reports writing and present findings.

5. **Historical Knowledge:** The students have a broad understanding of historical survey of Nepali Literature and language and its periods and themes as well as the ability to place them in context.

6. **Cultural and Global Awareness:** The Students often gain an appreciation for diverse cultures and perspective through the study of Nepali literature..

7. **Ethical and Civic Engagement:** The programmes may encourage students to reflect on ethical issues fostering civic and social responsibility and engagement.

8. **Adaptability:** The students often develop skills in adapting to new information and changing circumstances which are valuable in variety of careers.

Nepali General Course:

1. **Foundational Knowledge:** Nepali General courses provide students with a broad Knowledge about Nepali literature and language, offering a foundational discipline of Nepali literature and language.

2. **Research Skill:** Nepali general courses may include research writings and students may focus more on developing basic research skills such as finding and evaluating sources rather than advanced research methods.

3. **Breadth of Study:** General courses of Nepali may cover varieties of field exposing students to diverse cultures, literature, language.

4. **Interdisciplinary Connections:** Nepali General courses may explore connections and relation of Nepali language and literature among the other languages and literature such as Sanskrit, English, Hindi etc.

5. **Preparation of Diverse Careers:** Nepali General courses may prepare students for a different type of careers, research skills, communication skills, creative writings etc.

   Overall, while both Honours and General Nepali Programmes aim to develop critical thinking, research skill and creative writing, Nepali honours courses specifically provides more specialized training knowledge for further higher study.

COURSE OBJECTIVES AND OUTCOME
DEPARTMENT OF NEPALI
BIRPARA COLLEGE
NEPALI HONOURS/MAJOR/MINOR

Year	Course Name & Code Title	**Objectives (उद्देश्य)**	**Course outcome (उपलब्धि)**
I	Paper I नेपाली कविता	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा नेपाली कविताका विस्तृत परम्परासहित केही उल्लेख्य प्राथमिककालीन कविता र **कविहरूको काव्य प्रवृत्ति र काव्यकारिताको बारेमा जानकारी पाउँदछन्।**	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कविताको शुरूआत कस्तो थियो मोतीराम ,भानुभक्त आचार्य ,सुबानन्द दास , लेखनाथ पौड्याल आदिका बारेमा जान्न पाएका छन्। ,भट्ट उनीहरूले नेपाली कविताको जग र थालनीको बारेमा ज्ञानहासिल गर्दछन्।
I	Paper II नेपाली कथा र नेपाली नाटक	यस पाठ्यक्रम अन्तर्गत नेपाली कथा र नाट्य लेखनको पृष्ठभूमि र परम्परा अनि प्रमुख कथाकार र नाटककार आदिको विषयमा मूलभूत जानकारी र ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमानुसार विद्यार्थीहरू नेपाली कथा र नाटकको केही सैद्धान्तिक पक्ष सँगसँगै नेपाली नाटक र कथाको विभिन्न प्रवृत्ति र विशेषताहरूको ज्ञान आर्जन गरी कथा र नाटक लेखनकार्यमा आफु पनि संलग्न रहनसक्ने प्रबल सम्भावना रहेको छ।
II	Paper III साहित्य तत्व र नेपाली कविता	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा साहित्यका आधारभत सिद्धान्तहरू जस्तै साहित्य परिभाषा ,काव्य हेतू -काव्य प्रयोजन , प्रतीक आदि जस्ता कुराहरूको ,बिम्ब ,गुण ,रस ,तत्व विशिष्ट ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। यसैगरी पनि पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमानुसार विद्यार्थीहरूमा साहित्यका सिद्धान्तहरूमध्ये साहित्य हेतु प्रतीक बिम्ब आदि जस्ता ,छन्द अलङ्कार ,प्रयोजन , विषयमा आधारभूत जानकारी प्राप्त गरी यसलाई आफैंले साहित्य सिर्जनामा प्रयोग गर्न क्षमता राख्न सक्छन्। यसका साथै नेपाली कविताका आधुनिक प्रवृत्ति मान्यतासँगसँगै कविको काव्यकारिता , र कविता लेखन कार्यमा आफैं अग्रसर हुनसक्ने क्षमता प्रदान
II	Paper IV नेपाली कथा तेस्रो आयामदेखि यता र (सामान्य भाषाविज्ञान	यस पाठ्यक्रममा आधुनिक नेपाली कथाको विषय , प्रयोगसहित केही नेपाली उत्कृष्ट कथा ,पद्धति ,प्रवृत्ति र कथाकारको विषयमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। दोस्रो खण्डमा सामान्य भाषाविज्ञानका विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष र भाषाका विभिन्न पक्षहरूको महत्त्वपूर्ण जानकारी हासिल गर्दछन्।	यस पाठ्याचर्याको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू आधुनिक नेपाली कथा र कथाकारको विषयमा जान्न बुझ्न सक्षम बन्न सक्नेछन्। दोस्रो खण्डको पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरू भाषा तथा भाषाविज्ञानको मूलभूत आधारहरू सजिलैसँग बुझ्न सक्षम अनि भाषाको प्रयोगमा सहजता र शुद्धता ल्याउनसक्ने क्षमता प्राप्त गर्दछन्।
III	Paper V साहित्य सिद्धान्त र प्रमुख वादहरू र समकालीन नेपाली कविता	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूलाई साहित्यमा प्रचलित विभिन्न सिद्धान्तहरूको विषयमा जानकारी प्रदान गर्ने लक्ष्य राख्छ। यसका साथै समकालीन नेपाली कविताको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कविताको स्थिति प्रयोगबारे , जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यचर्याको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू साहित्यका विभिन्न सिद्धान्त र वादहरूको विषयमा धेरै महत्त्वपूर्ण जानकारी हासिल गर्न सक्छन्। साहित्य लेख्नका लागि यसका आधारभूत ज्ञान बुझेर त्यसको प्रयोग गर्न सक्छन्। यसका साथै उनीहरूले समकालीन नेपाली कविता लेखन प्रवृत्ति विषयमा अवगत गराई कविता सिर्जनामा प्रेरित गर्ने क्षमता राक्दछन्।
III	Paper समकालीन नेपाली	यस पाठ्यकमले समकालीन नेपाली उपन्यास लेखनकार्यको विभिन्न स्वरूप प्रवृत्ति ,स्वभाव , आदिसहित केही उपन्यास र उपन्यासकारहरका	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू साहित्यमा प्रचलित विभिन्न साहित्यिक सिद्धान्त तथा वादहरूको विषयमा जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम बन्दछन्। साथै नेपाली निबन्ध र निबन्धकारहरूका

	उपन्यास र आख्यानेतर नेपाली गद्य		विभिन्न प्रवृत्ति विशेषता स्वरूप शैली आदिको विषयमा ज्ञान प्राप्त गरी निबन्ध रचना गर्न आफैं संलग्न हुनसक्ने क्षमता राख्न सक्छन्।
III	Paper VII नेपाली नाटक र नेपाली भाषा विज्ञान	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले केही प्रसिद्ध नेपाली नाटकहरू जस्तै बैकुण्ठ एक्सप्रेस उसको ,अनि देवराली रुन्छ , टीका जस्ता नाटक र ,अस्वस्थामा हतोहतः ,घर तिनका विषयमा समीक्षात्मक अध्ययन गराई यस विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गर्छन्। यसका साथै नेपाली भाषाको उत्पत्ति शब्द ,विकास परम्परा , शब्दवर्ग व्याकरणिक कोटि ,भाषिका ,ढुकुटी	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनले विद्यार्थीहरू विभिन्न नेपाली नाटक र नाटककारको विषयमा आवश्यक ज्ञान प्राप्त गरी नाट्यरचना अग्रसर हुन् सक्छ। यसका साथै नेपाली भाषाका परम्परा प्रयोग तथा , भाषाको व्याकरणिक शुद्धसँग लेख्न सक्नेछन्। यसका साथै भाषाको शिक्षक बने विद्यार्थीलाई शुद्धसँग नेपाली सिकाउन
III	Paper VIII नेपाली साहित्यको इतिहास र प्रवन्ध काव्य , अनूदित काव्य र लोक साहित्य	यस पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा नेपाली साहित्यका विभिन्न विधाहरूको लेखन परम्पराको महत्त्वपूर्ण जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। साथै दोस्रो खण्डअन्तर्गत कुनै एक विषयमा विशिष्ट अध्ययन गराइ त्यसको विशिष्ट जानकारी विद्यार्थीहरूमा प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली साहित्यको लेखन परम्परा ,नेपाली अनूदित साहित्य ,नेपाली प्रबन्ध काव्य ,, लोकसाहित्य आदिका बारे धेरै ज्ञान हासिल गरेर भविष्यमा
III	MIL प्रमुख भारतीय भाषा नेपाली	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली भाषाको मौलिक र आधारभूत तथ्य विद्यार्थीमा प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। यसका साथै रचना लेखन कौशल बारे पनि लक्ष्य राखेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको मौलिक स्वरूप व्याकरणिक ज्ञान हासिल गरी जीवनभर नेपाली , भाषाको सरल शुद्ध र सहजसँग प्रयोग गर्न सक्छन्।
B.A. GENERAL COURSE UNDER 1+1+1 PATTERN			
I Yr Pt. I	Paper I नेपाली भाषाको परिचय	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषाबारे सामान्य र आधारभूत तथ्य प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। यसका साथै व्याकरण रचना ,शब्दवर्ग ,शब्दभण्डार , लेखन कौशल बारे पनि शिक्षा दिने उद्देश्य लिएको छ।	यस पाठ्यक्रमको माध्यमबाट विद्यार्थीहरू भाषाको सामान्य स्वरूप , विशेषता र प्रकृति आदिका साथै नेपालीभाषाको परम्परा भाषिक , व्याकरणिक शुद्धाशुद्धि आदिबारे दक्ष भएर ,शब्द प्रयोग ,ज्ञान आफुले नै शुद्धसँग लेख्न र अरूलाई सिकाउन सक्दछ।
I Yr Pt. I	Paper II आख्यानेतर नेपाली गद्य र नेपाली साहित्य इतिहास	यस पाठ्यचर्याको उद्देश्य नेपाली आख्यानेतर गद्य अन्तर्गत नेपाली निबन्धको स्वरूप शैली ,विशेषता , र परम्परा आदिको जानकारी दिन्छ। यसका साथै समालोचना ,निबन्ध ,नाट्य ,पद्य ,नेपाली गद्य आदिको इतिहासबारे ज्ञान दिलाउनु रहेको छ।	यस पाठ्यचर्याको उद्देश्य नेपाली आख्यानेतर गद्य अन्तर्गत नेपाली निबन्धको स्वरूप शैली र परम्परा आदिको जानकारी ,विशेषता , दिन्छ। यसका साथै नेपाली साहित्यको कालविभाजन गरी कुन कुन ,नाट्य ,पद्य ,चरण उपचरण केलाउँदै नेपाली गद्य ,मोड उपमोड समालोचना आदिको इतिहासबारे ज्ञान पाएर त्यसलाई ,निबन्ध अपनाएर आफ ै ं लेखनमा सक्रिय रहन सक्छ।
I Yr	Paper III	यस पाठ्यक्रममा विध्यार्थीहरूलाई तेस्रो	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू तेस्रो आयामपूर्वको

Pt. I	नेपाली कविता तेस्रो) (आयामपूर्व	आयामपूर्वका नेपाली कविताको प्रवृत्ति स्थिति के , कस्ता थिए भन्ने कुरा विद्यार्थीहरूमा जानकारी शैली शिल्प प्रवृत्ति के कस्तो छ भन्ने मूलभूत ,	नेपाली कविताको अवस्था विभिन्न पक्ष कविको ,परम्परा ,स्वरूप , काव्यकारिता आदिबारे जानकारी हासिल गर्न सक्छन्।
II Yr.	Paper IV साहित्य तत्त्व	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा साहित्यका आधारभत सिद्धान्तहरू जस्तै साहित्य परिभाषा काव्य , प्रतीक ,बिम्ब ,गुण ,रस ,तत्व ,काव्य हेतू -प्रयोजन आदि जस्ता कुराहरूको विशिष्ट ज्ञान प्रदान गर्ने	यस पाठ्यक्रमानुसार विद्यार्थीहरूमा साहित्यका सिद्धान्तहरूमध्ये साहित्य हेतुप्रतीक बिम्ब आदि ज ,छन्द अलङ्कार ,प्रयोजन ,स्ता विषयमा आधारभूत जानकारी प्राप्त गरी यसलाई आफैंले साहित्य सिर्जनामा प्रयोग गर्न दक्षता राख्न सक्छन्।
II Yr.	Paper V नेपाली कथा	यस पाठ्यक्रममा आधुनिक नेपाली कथाको विषय , प्रयोगसहित केही नेपाली उत्कृष्ट ,पद्धति ,प्रवृत्ति उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेर विद्यार्थीहरूले केही नेपाली कथाको विश्लेषण तत्व र विशेषताबारे विस्तृत जानकारी हासिल गर्दै तथा , कथाकारको कथा लेखनगत तकनीकि ज्ञान हासिल गरेर सोहीअनुसारले कथा लेख्न सक्ने सम्भावना हुन्छ।
II	Paper VI नेपाली नाटक	यस पाठ्यचर्यामा विद्यार्थीलाई पाँच उत्कृष्ट नेपाली नाटकहरू मुकुन्द इन्दिरा मसिनेको ,वियोग ,माया , पाँच ऐतिहासिक एकाङ्कीको बारेमा ,शङ्का समीक्षात्मक ज्ञान र जानकारी प्रदान गर्ने लक्ष्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू नाट्यसाहित्य क्षेत्रमा अधिक ज्ञान र तथ्यहरू प्राप्त गर्दछन्। यसका साथै नाट्यलेखन कौशल र नाट्यकर्मीको रूपमा कार्य गर्न प्रेरित र अग्रसर हुन्छन्।
III	Paper VII नेपाली कविता	यस पाठ्यक्रममा विध्यार्थीहरूलाई तेस्रो आयामपछिका नेपाली कविताको प्रवृत्ति स्थिति के , कस्ता थिए भन्ने कुरा विद्यार्थीहरूमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। कविहरूका काव्यप्रवृत्ति शैली शिल्प प्रवृत्ति के कस्तो छ भन्ने मूलभूत , जानकारी विद्यार्थीहरूमा प्रदान गर्ने लक्ष्य	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू तेस्रो आयामपश्चातको नेपाली कविताको अवस्था विभिन्न पक्ष कविको ,परम्परा ,स्वरूप , काव्यकारिता आदिबारे जानकारी हासिल गरेर आफैं कविता सिर्जना सक्छन्।
III	Paper VIII नेपाली उपन्यास	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा केही प्रमुख उपन्यासहरू लगन , जुनेली रेखा र यन्त्रणा का बारेमा ,बलिवेदी	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा केही प्रमुख उपन्यासहरूका बारे विभिन्न औपन्यासक तत्वहरूस्वरूप आदिको जानकारी ह ,ासिल गरेर आफैं राम्रा राम्रा उपन्यास लेख्न सक्छन्।
III	MILप्रमुख भारतीय भाषा नेपाली	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली भाषाको मौलिक र आधारभूत तथ्य विद्यार्थीमा प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। यसका साथै रचना लेखन कौशल बारे पनि लक्ष्य राखेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको मौलिक स्वरूप व्याकरणिक ज्ञान हासिल गरी जीवनभर नेपाली , भाषाको सरल शुद्ध र सहजसँग प्रयोग गर्न सक्छन्।

B.A. HONOURS AND PROGRAMME COURSE UNDER CBCS PATTERN

Sem	Course Name & Code Title	**उद्देश्य)Objective(**	**उपलब्धि) Course outcome(**
I	CC-1 नेपाली साहित्यको इतिहास	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको विद्यार्थीहरूलाई नेपाली साहित्यको ऐतिहासिक सर्वेक्षण र त्यसको विषय र क्षेत्रमा ज्ञान प्रदान गर्दछ।	यस पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली साहित्यको ऐतिहासिक क्रियाकलाप तथा विभिन्न विधाहरूको ऐतिहासिक विकासक्रमिक ज्ञान हासिल गर्न सक्षम बन्दछन्। नेपाली

			साहित्यका विभिन्न विधा जस्तै कविता कथा नाटक ,उपन्यास , निबन्ध आदिको ऐतिहासिक क्रियाकलाप र दस्तावेजबारे ज्ञान प्राप्त गर्न सक्दछन्।
I	CC-2 नेपाली कविता	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूलाई नेपाली कवितासम्बन्धी आधारभूत ज्ञान कविताको अर्थ , परिभाषा रूपरेखा आदि सम्बन्धी ज्ञान प्रदान	यस पाठ्यचर्याको उपलब्धिको रूपमा विद्यार्थी विशिष्ट ज्ञान र अवधारणाहरू बुझ्न सक्षम बन्नेछ। यसका साथै नेपाली कविताका विभिन्न उत्कृष्ट कवि र कविताको महत्त्वपूर्ण जानकारी पनि प्राप्त गर्न सफल बन्दछ।
II	CC-3 साहित्य तत्त्व	साहित्यको केही सैद्धान्तिक पक्षलाई यस पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। जसमध्ये काव्यहेतू काव्य प्रयोजन छन्द अलङ्कार आदिको विषयमा आधारभूत ज्ञान प्रदान गर्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमका माध्यमद्वारा विद्यार्थी साहित्य तत्त्वको विषयमा अधिक रूपमा जान्न र बुझ्न सक्षम बन्दछन्। यसका साथै साहित्यिक तत्त्वहरूको महत्त्व र साहित्यमा यसको प्रयोग व्यावहारिक रूपमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ।
II	CC-4 प्रमुख साहित्यिक सिद्धान्त र वादहरू	साहित्यका अनेकौं सिद्धान्तहरू छन् जसमध्ये केही प्रमुख साहित्य सिद्धान्त जस्तै अलङ्कारवाद, शास्त्रीयतावाद स्वच्छन्दतावाद नारीवाद ,प्रगतिवाद , आदिको विषयमा यस पाठ्यक्रममा जानकारी प्रदान गर्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्र्वा विद्यार्थीहरूले साहित्यका महत्त्वपूर्ण वाद र सिद्धान्तहरू जान्न र बुझ्न सक्षम बनेर त्यसलाई साहित्य लेखनमा प्रयोग गर्न सक्षम बन्दछन्।
II	AECC-2 नेपाली भाषा व्याकरण र रचना	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली विषय पढ्ने र अन्य विषय पढ्ने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषा र व्याकरणको ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेपश्चात् विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको प्रयोगमा शुद्धता र सरलता ल्याउन सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै भाषा व्यवहारिक रूपमा प्रयोग गर्नसक्ने क्षमता राख्दछन्।
III	CC-5 सामान्य भाषाविज्ञान	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले नेपाली सम्मानका विद्यार्थीहरूलाई भाषिक सिद्धान्त तथा साधारण भाषाविज्ञानको क्षेत्रमा आवश्य र आधारभूत ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	साहित्य सँगसँगै भाषाको सामान्य ज्ञान अनि आवश्यक छ र भाषा सैद्धान्तिक ढाँचा र मूल्यबारे आवश्यक ज्ञान प्राप्त गर्न सक्षम भई त्यसलाई व्यवहारिक रूपमा प्रयोग गर्न विद्यार्थी सक्षम बन्नेछन्।
III	CC-6 नेपाली कथा	नेपाली कथाको स्वरूप र आधुनिक नेपाली कथाको विभिन्न आयामसहित केही उत्कृष्ट कथा र कथाकारहरू जस्तै परालको आगो परिबन्द माछाको मोल रातभरि हुरी चल्यो इत्यादिको ज्ञान र जानकारी प्दान गर्ने उद्देश्य यस पाठ्यक्रमले राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको उपलब्धि हेर्दा विद्यार्थीहरू नेपाली आधुनिक कथाको स्वरूप र आयाम सँगसँगै केही नेपाली कथा र कथाकारको कथागत प्रवृत्तिबारे अधिक रूपमा जानकारी प्राप्त गरेर आफैं पनि कथा लेख्न सक्षम बन्नेछन्।
III	CC-7 नेपाली उपन्यास	आधुनिक नेपाली उपन्यासको पृष्ठभूमि ,विकास , स्वरूप र तत्त्वहरूसहित केही उत्कृष्ट नेपाली	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरू आधुनिक नेपाली उपन्यासका हरेक कुरामा जान्न सक्षम बन्दछन्। यसका साथै विभिन्न नेपाली उपन्यास र उपन्यासकारबारे पनि ज्ञान प्राप्त गर्न सफल बन्नेछन्।
III	SEC-I A रचना लेखन)Hons. & Prog. Combined(	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीको भाषिक सिप र लेखनलाई प्रबल बनाउन सहायता गर्दछ। नेपाली भाषामा रचनाहरू के कस्तो लेखिन्छन् भन्ने कुरालाई निपुणता प्रदान गर्ने यसको उद्देश्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषामा विभिन्न किसिमका रचनात्मक लेखहरू लेख्ने जान्ने हुन्छन्। यसका साथै विज्ञापन लेखन पत्र लेखन निबन्ध लेखन ,संवाद लेखन , प्रतिवेदन संवाद लेखन आदि कुरामा स्तरीय रूपमा प्रशिक्षित भएर निस्कन सक्षम बन्दछन्।
IV	CC-8 नेपाली निबन्ध	यस पाठ्यक्रमले नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूलाई निबन्धको परिभाषा प्रकार र स्वरूपसँगसँगै नेपाली , निबन्धको ऐतिहासि सर्वेक्षण तथा केही प्रमुख नेपाली निबन्ध र निबन्धकारहरूको बारेमा जानकारी दिने	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूमा निबन्धको सैद्धान्तिक पक्ष , इतिहास र नेपाली निबन्ध र निबन्धकारहरूका निबन्धकारिता तथा विभिन्न किसिमका प्रवृत्तिहरूको ज्ञान प्राप्त गर्नेछन्।

		चेष्टा गरिनेछ।	
IV	CC-9 नेपाली भाषा अध्ययन	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषाको वैज्ञानिक आधार मौलिकता र अन्य जानकारी प्रदान , गर्ने हेतुले यो पाठ्यक्रम तयार पारिएको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमानुसार नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषाको वैज्ञानिक आधार प्रक्रिया र विभिन्न सैद्धान्तिक , मान्यताहरूको विषयमा जान्न सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै विद्यार्थीहरूले नेपाली व्याकरणिक तत्तवहरू ठिकसँग जानेर भाषा प्रयोग गर्न जानेर लाभान्वित हुनेछन्।
IV	CC-10 समकालीन नेपाली कविता	समकालीन नेपाली कविताबारे बहुमूल्य र आधारभूत जानकारी सँगसँगै कविताको अर्थ धारणा र ,परिभाषा , प्रवृत्तिहरूको ज्ञान अनि केही कवि र कविताका प्रवृत्ति र आयामहरूबारे गहकिलो जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य यस पाठ्यक्रमले राख्दछ	यस पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरू कविताको केही सैद्धान्तिक पक्षसँगसँगै नेपाली समाकालीन कवि र कविताका प्रवृत्ति स्वर र मूल्यहरूको ज्ञान गर्न सक्षम ,आयाम , बन्दछ। यसका साथै कविता लेखनमा अग्रसर हुन पनि चयस पाठ्यक्रमको सहायताद्वारा सक्षम देखिन्छ।
IV	SEC-2B जनसञ्चार	आजको समयमा जनसञ्चार अत्तिनै आवश्क बनेको छ। प्रस्तुत पाठ्यक्रमले जनसञ्चारको सैद्धान्तिक पक्ष , बेफाइदाबारे-प्रकार र फाइदा ,स्वरूप ,क्षमता ,कार्य विद्यार्थीहरूलाई जानकारी दिने र यस क्ष ेत्रमा तालिम प्रदान गरुने उद्येश्य राख्दछन्।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू जनसञ्चारका विभिन्न सैद्धान्तिक पत्र र विशेषताबारे जान्न सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै उनीहरूले भविष्यमा जनसञ्चारलाई आफ्नो पेशाको रूपमा अपनाउन पनि सफल बन्नेछन्।
V	CC-11 नेपाली समालोचना	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई समालोचनाको अर्थ स्वरूप परिभाषा जस्ता सैद्धान्तिक पक्ष र नेपाली , समालोचनाका विकासक्रमको सर्वेक्षण अनि केही मुख्य मुख्य समालोचक र समालोचनाको प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू समालोचनाको केही सैद्धान्तिक पक्ष जान्न सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै नेपाली समालोचना र समालोचकबारे जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम भएर आफैं पनि एक सफल समालोचक बन्न सकछन्।
V	CC-12 नेपाली नाटक र एकाङ्की	यो पाठ्यक्रम नाटक र एकाङ्कीको सैद्धान्तिक स्वरूपबारे आधारभूत तथ्य प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। राख्दछ। नेपाली नाटक र एकाङ्कीको विकासक्रम अनि केही प्रमुख नाटक र नाटककारहरूको नाट्यप्रवृत्तिहरूको जानकारी विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराइने लक्ष्य राख्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरू नाटक र नाट्यक्रममा सैद्धान्तिक आधार र अभिनयकला जान्ने सिक्ने अवसर पाउँदछन्। यसका साथै नेपाली नाटकको परम्परा र केही नाटक र नाटककारहरूको प्रवृत्तिगत विशेषताहरूबारे जानकारी हासिल गर्दछन्।
V	DSE-1A नेपाली भाषा साहित्यमा चलेका प्रमुख वादहरू	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमाझ प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली भाषा र साहित्यमा चलेका विभिन्न वाद तथा सिद्धान्तहरूका बारेमा महत्त्वपूर्ण ज्ञान उपलब्ध गराउने उद्देश्य राख्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेर नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरू नेपाली साहित्यमा पहिलेदेखि हालसम्म चलेका वाद तथा आन्दोलनहरूका बारेमा जानकारी प्राप्त गरी तिनलाई व्यवहारिक रूपमा प्रस्तुत गर्ने क्षमता राख्दछ।
V	DSE-2A नेपाली समाज र संस्कृति	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमा नेपाली समाज र संस्कृतिबारे विभिन्न किसिमका क्रियाकलापमान्यता र प्रवृत्त ,िहरूको जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरू प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा नेपाली संस्कृति र समाजको आधारभूत तथ्यहरू जान्ने र त्यसलाई पुनः समाजमा जीवित राख्ने जोगाएर राख्ने ,बुझ्ने , कार्यमा सक्षम बन्न सक्नेछन्।
VI	CC-13 नेपाली प्रबन्धकाव्य	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूलाई नेपाली प्रसिद्ध महाकाव्य र खण्डकाव्य र काव्यकारहरूको विषयमा विस्तृत जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य रहेको देखिन्छ।	यस पाठ्यक्रमानुसार विद्यार्थीहरूलाई प्रवबन्धकाव्यक अर्थ र परिभाषा ब--ारे पोख्त बनाएर नेपाली प्रबन्धकाव्य र काव्यकारहरू जस्तै लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा र उनको सुलोचना , बालकृष्ण सम र ,लेखनाथ पौड्याल र उनको तरूण तपसी अगमसिंग गिरीको याद इत्यादिको ,उनको आगो र पानी महत्त्वपूर्ण प्रवृत्ति र काव्यकारिताको मूलूत ज्ञान आर्जन गर्न

VI	CC-14 नेपाली लोकसाहित्य	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा लोकसाहित्यको सैद्धान्तिक पक्ष अनि नेपाली लोकसाहित्यका विभिन्न विशेषता प्रकार आदिको महत्त्वपूर्ण जानकारी ,स्वरूप , प्रदान गर्ने उद्देशय राख्दछ	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमा यस पाठ्यक्रमले लोकसाहित्यबारे सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान सङ्कलन गर्न सहयोग गर्दछ। यसका साथै लोकसाहित्यको माध्यमद्वारा नेपाली जातिको ऐतिहासिक जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम तुल्याउँदछ।
VI	DSE- 3 B नेपाली समालोचनाका सैद्धान्तिक आधारहरू	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमा वर्तमानमा प्रचलित साहित्यिक सिद्धान्त जस्तै उत्तरआधुनिकतावाद ,विनिर्माणवाद ,नारीवाद , संरचनावाद आदिको सैद्धान्तिक मूल्य मान्यता र त्यसका व्यावहारिक प्रयोग साहित्य सृजनामा गर्न अग्रसर र प्रेरितगर्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको पठनले गर्दा विद्यार्थीहरूले विश्वमा चलेका समसामयिक साहित्यिक सिद्धान्तहरू जस्तै उत्रआधुनिकता . नारीवाद उत्तरऔपनिवेशकता संरचनावाद आदिबारे समयानु अद्यतन रहनेछन्। विश्वमा चलेका साहित्य प्रणाली र सिद्धान्तलाई बुझेर आफैंले त्यसमुताविक लेख्न र बुझ्न सक्षम बन्नेछन्।
VI	DSE- 4B नेपाली अनुवाद साहित्य	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा अनुवादको सैद्धान्तिक पक्ष सँगसँगै अनुवादका प्रणाली पद्धति र प्रयोगबारे ,	आजको युगमा अनुवाद एउटा यस्तो माध्यम बनेको छ जसमा प्रत्येक क्षेत्रमा यसको आवश्यकता पर्दछ। फलस्वरूप यस पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूले अनुवादका हरेक पक्षबारे जानकारी प्राप्त गरी आफैं एक दक्ष अनुवादक हुनसक्ने क्षमता प्राप्त गर्दछ।
I	DSC-1 नेपाली नाटक	नेपाली नाटकको सैद्धान्तिक पक्ष र सैद्धान्तिक सर्वेक्षणसहित केही प्रमुख नाटक र नाटककारहरूको विशेषता प्रवृत्ति र नाट्यकारिताको चर्चा गरी नाट्यलेखन कार्यप्रति अग्रसर गराउने उद्देश्य राख्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू नाट्यसाहित्य क्षेत्रमा अधिक ज्ञान र तथ्यहरू प्राप्त गर्दछन्। यसका साथै नाट्यलेखन कौशल र नाट्यकर्मीको रूपमा कार्य गर्न प्रेरित र अग्रसर हुन्छन्।
I	LCC 1 A नेपाली व्याकरण र रचना	सामान्य नेपाली व्याकरणको परिचर्चा भएको प्रस्तुत पाठ्यचर्या व्याकरणको ज्ञानको कमी भएका विद्यार्थीहरूलाई व्याकरणिक ज्ञान प्रदान गर्न र नेपाली भाषा शुद्ध रूपमा प्रयोग गराउने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू एक आधारभूत नेपाली व्याकरणको नियम र प्रणालीहरू सिक्न सक्षम बन्दछन्। यसका साथै नेपाली भाषाको शुद्धिकरणमा योगदान दिन सक्नेछन्।
I or III	GE-1A नेपाली भाषाको परिचयात्मक अध्ययन	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा नेपाली भाषाको प्रयोगमा कुशलता र शुद्धता दर्शाउने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको मौलिक र आधारभूत तथ्यहरू जान्न सक्षम बन्दछ। साथै नेपाली भाषा कुशलता र शुद्धताका साथ प्रयोग गर्न क्षमता प्राप्त गर्दछन्।
II or IV	GE- 2A नेपाली समाज र संस्कृति	प्रस्तुत पाठ्यमका माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरूलाई नेपाली समाज र संस्कृतिको विषयमा केही सैद्धान्तिक र केही व्यवहारिक ज्ञान र तथ्यहरू सहजपूर्वक प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको सहायताद्वारा अन्य विषयमा अनर्स पढ्ने विद्यार्थीहरू नेपाली संस्कृति र समाजको अध्ययन गर्ने अवसर प्राप्त गरी यसका सैदादन्तिक र व्यावहारिक ज्ञान प्राप्त गरी यसलाई समाजमा यथावत् प्रयोग गर्ने प्रेरणा प्राप्त गर्दछ।
II	DSC-2 नेपाली कविता	यस पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरूलाई नेपाली कविताको केही सैद्धान्तिक पक्ष ऐतिहासिक सर्वेक्षण , र केही मुख्य नेपाली कविता र कविताका	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कविताका तत्त्वहरू मान्यता प्रवृत्ति कवि र कविताबारे आधारभूत ,परम्परा , तथ्यहरू जान्न सक्षम बन्नेका साथै कविता सृजनकार्यमा पनि संलग्न हुनेछन्।
II	AECC-2 नेपाली भाषा व्याकरण र रचना	प्रसतुत पाठ्यक्रमद्वारा नेपाली भाषाका मौलिक कुराहरू व्याकरणिक कोटि ,शब्दवर्ग ,विशेषता , आदिको जानकारी विद्यार्थीहरूमा प्रदान गर्ने लक्ष्य लिएको छ।	यस पाठ्यक्रमको माध्यमद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको मौलिक कुराहहरी जान्न सक्षम बन्दछ साथै नेपाली भाषालाई सहजपूर्वक प्रयोग गर्न सक्षम बन्नसक्ने मम्भावना देखिन्छ।

III	DSC-3 नेपाली कथा	प्रोग्रामका विद्यार्थीहरूलाई पठन पाठन गराइने यस-ऐतिहासिक ,पाठ्यक्रमले नेपाली कथाको तत्त्व मुख्य प्रवृत्ति र केही नेपाली कथा र ,सर्वेक्षण	यस पाठ्यक्रमको सहायताद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कथाका सैद्धान्तिक ऐतिहासिक पक्षबारे आधारभूत तत्त्वहरू बुझ्न सक्षम , बन्दछन्। साथै नेपाली कथा र कथाका विषयमा जानकारी प्राप्त गरी लेखन कार्यमा अग्रसर बन्न सक्नेछन्।
III	LCC-1 B नेपाली गद्याख्यान	पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा केही प्रसिद्ध नेपाली आख्यानहरू जस्ता बडा डिनर ,मने ,होइ च्याङ्बा , तर कहिले आदिबारे विस्तृत जानकारी गराउने लक्ष्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययन विद्यार्थीहरूमा केही नेपाली आख्यान र आख्यानकारबारे विस्तृत तथ्य र जानकारी प्राप्त गर्ने क्षमता प्राप्त गर्नेछ।
IV	DSC-4 नेपाली उपन्यास	यस पाठ्यक्रमको मुख्य उद्देश्य हो उपन्यासको सैद्धान्तिक परिचयसहित नेपाली उपन्यासको विकासक्रम र प्रवृत्तिहरू सँगसँगै केही उत्कृष्ट उपन्यास बारे विद्यार्थीहरूलाई ज्ञान प्रदान गर्नु।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली उपन्यासको सैद्धान्तिक र ऐतिहासिक पक्षका साथै केही नेपाली उपन्यास र उपन्यासकारबारे विस्तृत जानाकीर प्राप्त गर्न सफल बन्नेछन्।
V	DSE-1A नेपाली साहित्यिक पत्रपत्रिका-	यो पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा नेपाली साहित्यिक पत्र-इतिहासको ,पत्रिकाको केही सैद्धान्तिक पक्ष सर्वेक्षणका साथै साहित्यमा यसको योगदान र	यस पाठ्यमक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली पत्र-विकासक्रम र हित्यमा ,पत्रिकाका विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष यसको योगदाबारे उचित ज्ञान र तथ्य प्राप्त गर्न सक्षम बन्दछ। अग्रसर बन्न सक्दछ।
VI	DSE-2B नेपाली निबन्ध	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विशेष गरी निबन्धको सैद्धान्तिक पक्ष परम्परा आदिसहित नेपाली निबन्ध र , मान्यता र निबन्धकारिता ,निबन्धकारको प्रवत्ति आदिको विशिष्ट जानकारी प्रदान गर्ने लक्ष्य लिएको छ।	पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू निबन्धको विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष नेपाली निबन्धको परिचय र इतिहाससँगै नेपाली निबन्ध र निबन्धकारका विषयमा विभिन्न तथ्य र शिल्प हासिल गरी आफु लाभान्वित बन्न सक्नेछन्।
V	SEC-1A रचना लेखन	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीको भाषिक सिप र लेखनलाई प्रबल बनाउन सहायता गर्दछ। नेपाली भाषामा रचनाहरू के कस्तो लेखिन्छन् भन्ने कुरालाई निपुणता प्रदान गर्ने यसको उद्देश्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषामा विभिन्न किसिमका रचनात्मक लेखहरू लेख्ने जान्ने हुन्छन्। यसका साथै विज्ञापन लेखन, संवाद लेखन, पत्र लेखन निबन्ध लेखन प्रतिवेदन संवाद लेखन आदि कुरामा स्तरीय रूपमा प्रशिक्षित भएर निस्कन सक्षम बन्दछन्।
SEM V	GE 2B नेपाली निबन्ध	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विशेष गरी निबन्धको सैद्धान्तिक पक्ष, परम्परा आदिसहित नेपाली निबन्ध र निबन्धकारको प्रवत्ति, मान्यता र निबन्धकारिता आदिको विशिष्ट जानकारी प्रदान गर्ने लक्ष्य लिएको छ।	पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू निबन्धको विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष नेपाली निबन्धको परिचय र इतिहाससँगै नेपाली निबन्ध र निबन्धकारका विषयमा विभिन्न तथ्य र शिल्प हासिल गरी आफु लाभान्वित बन्न सक्नेछन्।
VI	SEC 2B जनसञ्चार	आजको समयमा जनसञ्चार अत्तिनै आवश्क बनेको छ। प्रस्तुत पाठ्यक्रमले जनसञ्चारको सैद्धान्तिक पक्ष , बेफाइदाबारे-प्रकार र फाइदा ,स्वरूप ,क्षमता ,कार्य विद्यार्थीहरूलाई जानकारी दिने र यस क्षेत्रमा तालिम प्रदान गरुने उद्येश्य राख्दछन्।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू जनसञ्चारका विभिन्न सैद्धान्तिक पत्र र विशेषताबारे जान्न सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै उनीहरूले भविष्यमा जनसञ्चारलाई आफ्नो पेशाको रूपमा अपनाउन पनि सफल बन्नेछन्।
VI	GE-1A (Prog) नेपाली कथा	यस पाठ्यक्रमानुसार विद्यार्थीहरूमा कथाको अर्थ , परिभाषासहित केही नेपाली कथा र कथाकाररो	यस पाठ्यक्रमको सहायताद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कथाका सैद्धान्तिक ऐतिहासिक पक्षबारे आधारभूत तत्त्वहरू बुझ्न सक्षम , बन्दछन्। साथै नेपाली कथा रकथाका विषयमा जानकारी प्राप्त गरी लेखन कार्यमा अग्रसर बन्न सक्नेछन्।

MAJOR & MINOR COURSE UNDER FYUGP

Semester	**Course Name & Code Title**	उद्देश्य (Objective)	उपलब्धि (Course outcome)
I	**MAJOR 1 नेपाली भाषाको अध्ययन**	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले नेपाली सम्मानका विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषाका सिद्धान्त तथा नेपाली भाषाका विकासबारे आवश्य र आधारभूत ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	साहित्य सँगसँगै भाषाको सामान्य ज्ञान अनि आवश्यक छ र भाषा सैद्धान्तिक ढाँचा र मूल्यबारे आवश्यक ज्ञान प्राप्त गर्न सक्षम भई त्यसलाई व्यवहारिक रूपमा प्रयोग गर्न विद्यार्थी सक्षम बन्नेछन्।
I	**MINOR 1 नेपाली साहित्यको विकासको रूपरेखा**	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूलाई नेपाली साहित्यका विविध विधाहरूका विकाससम्बन्धी आधारभूत ज्ञान प्रदान गरिनेछ। यसका साथै विभिन्न नेपाली साहित्य र साहित्यकारका विषयमा महत्त्वपूर्ण जानकारी प्रदान गर्दछ।	यस पाठ्यचर्याको उपलब्धिको रूपमा विद्यार्थी विशिष्ट ज्ञान र अवधारणाहरू बुझ्न सक्षम बन्नेछ। यसका साथै नेपाली साहित्यका विभिन्न उत्कृष्ट साहित्यर साहित्यकारबारे महत्त्वपूर्ण जानकारी पनि प्राप्त गर्न सफल बन्दछ।
I	**MIL NEPALI (AECM1) नेपाली व्याकरण र रचना**	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली विषय पढ्ने र अन्य विषय पढ्ने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषा र व्याकरणको ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेपश्चात् विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको प्रयोगमा शुद्धता र सरलता ल्याउन सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै भाषा व्यवहारिक रूपमा प्रयोग गर्नसक्ने क्षमता राख्दछन्।
I	**SEC 1 सञ्चार विधि र सम्प्रेषण कौशल**	आजको समयमा जनसञ्चार अत्तिनै आवश्क बनेको छ। प्रस्तुत पाठ्यक्रमले जनसञ्चारको सैद्धान्तिक पक्ष, कार्य, क्षमता, स्वरूप, प्रकार र फाइदा-बेफाइदाबारे विद्यार्थीहरूलाई जानकारी दिने र यस क्षेत्रमा तालिम प्रदान गरुने उद्येश्य राख्दछन्।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू जनसञ्चारका विभिन्न सैद्धान्तिक पत्र र विशेषताबारे जान्न सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै उनीहरूले भविष्यमा जनसञ्चारलाई आफ्नो पेशाको रूपमा अपनाउन पनि सफल बन्नेछन्।
II	**MAJOR 2 नेपाली साहित्य इतिहासको अध्ययन**	प्रस्तुत पाठ्यक्रमको विद्यार्थीहरूलाई नेपाली साहित्यको ऐतिहासिक सर्वेक्षण र त्यसको विषय र क्षेत्रमा ज्ञान प्रदान गर्दछ।	यस पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली साहित्यको ऐतिहासिक क्रियाकलाप तथा विभिन्न विधाहरूको ऐतिहासिक विकासक्रमिक ज्ञान हासिल गर्न सक्षम बन्दछन्। नेपाली साहित्यका विभिन्न विधा जस्तै कविता कथा, उपन्यास, नाटक निबन्ध आदिको ऐतिहासिक क्रियाकलाप र दस्तावेजबारे ज्ञान प्राप्त गर्न सक्दछन्।

II	**MIL NEPALI (AECM1) नेपाली व्याकरण र रचना**	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली विषय पढ्ने र अन्य विषय पढ्ने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषा र व्याकरणको ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ। आवश्यकता आधारभूत ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेपश्चात् विद्यार्थीहरू नेपाली भाषाको प्रयोगमा शुद्धता र सरलता ल्याउन सक्षम बन्नेछन्। यसका साथै भाषा व्यवहारिक रूपमा प्रयोग गर्नसक्ने क्षमता राख्दछन्।
II	**SEC 2 नेपालीचलचित्र अध्ययन**	यस पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई चलचित्र र यसका सिद्धान्त अनि नेपाली चलचित्रको विस्तृत ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको उपलब्धि विद्यार्थीहरू चलचित्रको स्वरूप र आयाम, सैद्धान्तिक पक्ष आदिका ज्ञान आर्जन गरी रोजगार अनि चलचित्र व्यावसायिक क्षेत्रमाअग्रसर भई सक्षम बन्नेछ।
III	**MAJOR 3 नेपाली कविता**	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा नेपाली कविताका विस्तृत परम्परासहित केही उल्लेख्य प्राथमिककालीन कविता र कविहरूको काव्य प्रवृत्ति र काव्यकारिताको बारेमा जानकारी पाउँदछन्।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली कविताको शुरूआत कस्तो थियो, सुबानन्द दास, भानुभक्त आचार्य, मोतीराम भट्ट, लेखनाथ पौड्याल आदिका बारेमा जान्न पाएका छन्। उनीहरूले नेपाली कविताको जग र थालनीको बारेमा ज्ञान हासिल गर्दछन्।
III	**MAJOR 4 नेपाली कथा**	यस पाठ्यक्रममा आधुनिक नेपाली कथाको विषय, प्रवृत्ति, पद्धति, प्रयोगसहित केही नेपाली उत्कृष्ट कथा र कथाकारको विषयमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको अध्ययन गरेर विद्यार्थीहरूले केही नेपाली कथाको विश्लेषण, तत्व र विशेषताबारे विस्तृत जानकारी हासिल गर्दै तथा कथाकारको कथा लेखनगत तकनीकि ज्ञान हासिल गरेर सोहीअनुसारले कथा लेख्न सक्ने सम्भावना हुन्छ।
III	**MAJOR 5 नेपाली उपन्यास**	प्रस्तुत पाठ्यक्रममा केही प्रमुख उपन्यासहरू भ्रमर, लङ्गडाको साथी, जुनेली रेखा र तीनघुम्ती का बारेमा विश्लेषणात्मक अध्ययन गर्ने पद्धतिबारे जानकारी हासिल गर्न सक्छन्।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमद्वारा विद्यार्थीहरूमा उपन्यासको सैद्धान्तिक पक्ष, इतिहास र नेपाली उपन्यास र उपन्यासकारहरूका औपन्यासिक तथा विभिन्न किसिमका प्रवृत्तिहरूको ज्ञान प्राप्त गर्नेछन्।
III	**MINOR A2 नेपाली कथा**	नेपाली कथाको स्वरूप र आधुनिक नेपाली कथाको विभिन्न आयामसहित केही उत्कृष्ट कथा र कथाकारहरू बारे ज्ञान र जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य यस पाठ्यक्रमले राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको उपलब्धि हेर्दा विद्यार्थीहरू नेपाली आधुनिक कथाको स्वरूप र आयाम सँगसँगै केही नेपाली कथा र कथाकारको कथागत प्रवृत्तिबारे अधिक रूपमा जानकारी प्राप्त गरेर आफैं पनि कथा लेख्न सक्षम बन्नेछन्।
III	**AECM2 नेपाली रचना लेखन**	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीको भाषिक सिप र लेखनलाई प्रबल बनाउन सहायता गर्दछ। नेपाली भाषामा रचनाहरू के कस्तो लेखिन्छन् भन्ने कुरालाई निपुणता प्रदान गर्ने यसको उद्देश्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषामा विभिन्न किसिमका रचनात्मक लेखहरू लेख्ने जान्ने हुन्छन्। यसका साथै विज्ञापन लेखन, संवाद लेखन, पत्र लेखन निबन्ध लेखन प्रतिवेदन संवाद लेखन आदि कुरामा स्तरीय रूपमा प्रशिक्षित भएर निस्कन सक्षम बन्दछन्।
III	**SEC 3 नेपाली साहित्यिक पत्रकारिकारिता**	यो पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा नेपाली साहित्यिक पत्र-पत्रिकाको केही सैद्धान्तिक पक्ष, इतिहासको सर्वेक्षणका	पाठ्यमक्रमको यस अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू नेपाली पत्र-पत्रिकाका विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष, विकासक्रम र हित्यमा यसको योगदाबारे उचित ज्ञान र तथ्य प्राप्त गर्न सक्षम बन्दछ।

		साथै साहित्यमा यसको योगदान र महत्त्व आदिको विस्तृत जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	यसका साथै विद्यार्थीले पत्र-पत्रिकाको प्रकाशन, लेखन कार्यमा अग्रसर बन्न सक्दछ।
IV	**MAJOR 6** **नेपाली निबन्ध**	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विशेष गरी निबन्धको सैद्धान्तिक पक्ष, परम्परा आदिसहित नेपाली निबन्ध र निबन्धकारको प्रवत्ति, मान्यता र निबन्धकारिता आदिको विशिष्ट जानकारी प्रदान गर्ने लक्ष्य लिएको छ।	पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा विद्यार्थीहरू निबन्धको विभिन्न सैद्धान्तिक पक्ष नेपाली निबन्धको परिचय र इतिहाससँगै नेपाली निबन्ध र निबन्धकारका विषयमा विभिन्न तथ्य र शिल्प हासिल गरी आफु लाभान्वित बन्न सक्नेछन्।
IV	**MAJOR 7** **नेपाली लोक साहित्य**	प्रस्तुत पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरूमा लोकसाहित्यको सैद्धान्तिक पक्ष अनि नेपाली लोकसाहित्यका विभिन्न विशेषता, स्वरूप, प्रकार आदिको महत्त्वपूर्ण जानकारी प्रदान गर्ने उद्देशय राख्दछ	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमा यस पाठ्यक्रमले लोकसाहित्यबारे सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान सङ्कलन गर्न सहयोग गर्दछ। यसका साथै लोकसाहित्यको माध्यमद्वारा नेपाली जातिको ऐतिहासिक जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम तुल्याउँदछ।
IV	**MAJOR 8** **नेपाली समाज र संस्कृति**	प्रस्तुत पाठ्यक्रम नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरूमा नेपाली समाज र संस्कृतिबारे विभिन्न किसिमका क्रियाकलाप, मान्यता र प्रवृत्तिहरूको जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य राख्दछ।	नेपाली अनर्सका विद्यार्थीहरू प्रस्तुत पाठ्यक्रमको अध्ययनद्वारा नेपाली संस्कृति र समाजको आधारभूत तथ्यहरू जान्ने र त्यसलाई पुनः समाजमा जीवित राख्ने, बुझ्ने, जोगाएर राख्ने कार्यमा सक्षम बन्न सक्नेछन्।
IV	**MINOR B2** **नेपाली कथा**	भारतीय नेपाली कथाको स्वरूप र आधुनिक नेपाली कथाको विभिन्न आयामसहित केही उत्कृष्ट कथा र कथाकारहरू इत्यादिको ज्ञान र जानकारी प्रदानन गर्ने उद्देश्य यस पाठ्यक्रमले राख्दछ।	यस पाठ्यक्रमको उपलब्धि हेर्दा विद्यार्थीहरू नेपाली आधुनिक कथाको स्वरूप र आयाम सँगसँगै केही नेपाली कथा र कथाकारको कथागत प्रवृत्तिबारे अधिक रूपमा जानकारी प्राप्त गरेर आफैं पनि कथा लेख्न सक्षम बन्नेछन्।
IV	**AECM2** **नेपाली रचना लेखन**	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीको भाषिक सिप र लेखनलाई प्रबल बनाउन सहायता गर्दछ। नेपाली भाषामा रचनाहरू के कस्तो लेखिन्छन् भन्ने कुरालाई निपुणता प्रदान गर्ने यसको उद्देश्य रहेको छ।	प्रस्तुत पाठ्यक्रमले विद्यार्थीहरूले नेपाली भाषामा विभिन्न किसिमका रचनात्मक लेखहरू लेख्ने जान्ने हुन्छन्। यसका साथै विज्ञापन लेखन, संवाद लेखन, पत्र लेखन निबन्ध लेखन प्रतिवेदन संवाद लेखन आदि कुरामा स्तरीय रूपमा प्रशिक्षित भएर निस्कन सक्षम बन्दछन्।

HOD IQAC COORDINATOR PRINCIPAL